

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

«Келісілді»
ЖШС «Дау Мед»
клиникасының бас дәрігері
Дауей Б.Қ.
«29» 08 2024 ж.

«Бекітемін»
«ОКМА» АҚ жанындағы
медицина колледжінің директоры
Купкарова А.Е.М.
«29» 08 2024 ж.

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән: «Кәсіби этика, деонтология және қарым қатынас психология»
Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық стоматология»
Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс техникі»

Курс: 2
Семестр: 3
Бақылау түрі: с/сынақ
Жалпы еңбек сыйымдылығы сағат/кредиттер KZ: 48/2
Аудиториялық сабақ: 24
Симуляция: 24

Шымкент, 2024 ж.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы		80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 2 беті

«Кәсіби этика, деонтология және қарым қатынас психология» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы 2024 жылғы МЖМБС негізінде құрастырылды.

Оқытушы: А.Ә.Совет

Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық стоматология»

Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс техникі»

Жұмыс оқу бағдарламасы «Мейіргер ісі-2» кафедра мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 22 " 08 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі: Г.Н.Айбекова

ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 28 " 08 2024 ж.

ПЦК төрайымы: И.О.Темир

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 " 29 " 08 2024 ж.

Әдістемелік кеңес төрайымы: Г.С. Рахманова

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы		80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 3 беті

1.1. Кіріспе

Медициналық этика және деонтология- медицина қызметкерлеріне жоғары гуманистік, моралдық- этикалық және эстетикалық талаптарды, әрдайым кәсіби деңгейді біліктілікті жетілдіруді, патриотизмді – өз Отанына, халқына шын берілгендікті жетілдіруі, өз ісі мен парызына жауапкершілікті қалыптастырудың және тәрбиелеудің негізі ретінде.

«Кәсіби этика, деонтология және қарым қатынас психология» пәні психологияның теориялық және практикалық түсініктерімен байланысты оның қалыптасуы мен дамуының негізгі ережелерін береді, қазіргі заманғы психологиялық ғылымның даму ерекшеліктерін ашады, жалпы психология саласының шетелдік және отандық психологиядағы жаңа инновациялық жаңалықтармен таныстырады. Адам санасының пайда болуы және дамуының теориялық негізін меңгеруге, адамның жалпы және әртүрлі психикалық іс-әрекетін зерттеуге бағытталған.

1.2. Пәннің мақсаты:

Студенттердің өнегелік мәдениет саласында мәдени жетістіктерді біліп, негізгі заңдылықтары мен формаларын игеруге бағыттау, мораль мен өнегелік туралы білімді меңгеру және қалыптастыру, күнделікті өмірде және кәсіби салада адамгершілік құндылықтары туралы түсініктерді, өнегелік нормаларды зерттеп, қазіргі заманғы этикет ережелерін білу.

1.3. Пәннің міндеттері:

- Адамзаттың мәдени тәжірибесін игеру, қоғамдық қатынастар жүйесінде моральдің орнын анықтау;
- Этика дамуының жалпы заңдылықтарына анализ беру;
- Өнегелік мәдениеттегі әмбебап тарихи этнорегионалды ұлттық феномендерін зерттеу, жалпы адамзаттық өнегелік құндылықтарды игеру;
- Қызметтік міндеттерін орындау мақсатында машықтарды игеру үшін қолданбалы қоғамдық денсаулық сақтау жүйесінде қазіргі заманғы өнегелік мәселелерге мінездеме беру;
- Психологиялық ғылым және оның қоғамдық және гуманитарлық пәндер жүйесіндегі орны туралы түсінік қалыптастыру;
- Негізгі психикалық процестердің механизмдері, психикалық күйлер және жеке қасиеттер туралы білімді қалыптастыру;
- Тиімді қарым-қатынас және тұлғаның психогигиеналық қарым-қатынас дағдыларын дамыту.

1.4. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелері

- Ақпаратпен жұмыс жасауда өзінің білімі мен дағдысын береді;
- Аудиториямен көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын, өз пікірлерін ұсыну, зерттелген аймақтағы ақпаратты талдау және синтездеу дағдыларына ие;
- Қоғамдық өмірге белсенді қатысады;
- Кәсіби этикалық принциптерге бейілділігін көрсетеді;
- Жұмыс ортасының эстетикасын бағалайды және қолдайды;
- Жағдайды ескере отырып, әртүрлі жағдайларда әртүрлі адамдармен қарым қатынасты көрсетеді;
- Әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, жауапкершілікті көрсетеді;
- Кәсібилік мақсатта ақпараттарды тиімді алмасу үшін әртүрлі ақпараттық информациялық технологияларды қолданады.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы		80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 4 беті

1.5. Пререквизиттер:

- Анатомия, физиология
- Биология

1.6. Постреквизиттер:

- Адам денсаулығының социобиологиялық аспектілері және саясаттану

1.7. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту түрлері (әдістері) технологиялары және сабақтың ұзақтығы (аудиториялық сабақтар, симуляция).

1.7.1 Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Аудиториялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. «Этика» ұғымы және оның мәні.	«Этика» ұғымы. Гиппократ этикасы және деонтологиясы.	2
2	Медициналық этиканың негізгі қағидалары және тәртібі. Ілім және этикалық тұжырымдама.	Медицина қызметкерлерінің этикалық категориясы, адамгершілік ұстанымы және моралі. Емдеудің әртүрлі кезеңдерінде медицина қызметкерлерінің бір-бірімен және пациенттермен өз ара қарым-қатынас этикасы мен мінез-құлық мәдениеті.	2
3	«Деонтология» ұғымы және оның түрлері. Қазіргі заманғы медициналық деонтология мәселелері.	Деонтология ұғымы және оның түрлері. Қазіргі заманғы медициналық деонтология мәселелері.	2
4	Медициналық психология негіздері.	Медициналық психология пәні мен міндеттері. Медициналық психологияның қалыптасуы мен тұғырнамасының негізгі кезеңдері. Медициналық психологиядағы әдістемелік мәселелер.	2
5	Медицина қызметкерлерінің қызметіндегі медициналық психология мәселелері. Аралық бақылау 1	Психосоматика. Науқастардың күйзеліс ерекшеліктері. Психопрофилактика. Психогигиена. Психотерапия.	2
6	Патологиядағы және нормадағы танымдық процестер, эмоциялар.	Сана. Таным санасы. Жад. Зейін. Ойлау Сөйлеу. Қимыл-еріктік (мінез-құлықтық) процестерінің нормасы мен патологиясы. Адамның патология және тұлға. Патопсихология.	2
7	Коммуникативті үрдіс және коммуникативті дағдылар туралы ұғым.	Тілдесудің коммуникативті жағы. Медицина қызметкерінің коммуникативті білгерлігі.	2
8	Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	Тиімді тілдесудің жалпы қағидалары. Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	2

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы		80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 5 беті

9	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	2
10	Коммуникативтік біліктілікті дамытуға бағытталған жаттығулар.	Коммуникативтік біліктілікті дамытуға бағытталған жаттығулар.	2
11	Темперамент және оның түрлері. Аралық бақылау 2	Интроверт. Эктроверт Темпераменттің негізгі 4 типіне сипаттама.	2
12	Психодиагностика.	Сауалнама тәсілінің негізгі мінездемелері және оның түрлері. Медициналық интервью, ұғымы және құрылысы.	2
Барлығы			24

1.7.2 Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Симуляциялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. «Этика» ұғымы және оның мәні.	«Этика» ұғымы. Гиппократ этикасы және деонтологиясы.	2
2	Медициналық этиканың негізгі қағидалары және тәртібі. Ілім және этикалық тұжырымдама.	Медицина қызметкерлерінің этикалық категориясы, адамгершілік ұстанымы және моралі. Емдеудің әртүрлі кезеңдерінде медицина қызметкерлерінің бір-бірімен және пайдаланушымен өз ара қарым-қатынас этикасы мен мінез-құлық мәдениеті.	2
3	«Деонтология» ұғымы және оның түрлері.Қазіргі заманғы медициналық деонтология мәселелері.	Деонтология ұғымы және оның түрлері.Қазіргі заманғы медициналық деонтология мәселелері.	2
4	Медициналық психология негіздері.	Медициналық психология пәні мен міндеттері. Медициналық психологияның қалыптасуы мен тұжырымдамасының негізгі кезеңдері. Медициналық психологиядағы әдістемелік мәселелер.	2
5	Медицина қызметкерлерінің қызметіндегі медициналық психология мәселелері. Аралық бақылау 1	Психосоматика. Науқастардың күйзеліс ерекшеліктері. Психопрофилактика. Психогигиена. Психотерапия.	2
6	Патологиядағы және нормадағы танымдық процестер, эмоциялар.	Сана. Таным санасы. Жад. Зейін. Ойлау Сөйлеу. Қимыл-еріктік (мінез-құлықтық) процестерінің нормасы мен патологиясы. Адамның патология және тұлға. Патопсихология.	2
7	Коммуникативті үрдіс және	Тілдесудің коммуникативті жағы.	2

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы		80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 6 беті

	коммуникативті дағдылар туралы ұғым.	Медицина қызметкерінің коммуникативті білгерлігі.	
8	Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	Тиімді тілдесудің жалпы қағидалары. Вербальды және вербальды емес қарым-қатынас. Адамның адамды қабылдауының механизмдері.	2
9	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	Коммуникативтік және өзіндік тосқауылдар. Қақтығыстардың пайда болу себептері және шешу жолдары.	2
10	Коммуникативтік біліктілікті дамытуға бағытталған жаттығулар.	Коммуникативтік біліктілікті дамытуға бағытталған жаттығулар.	2
11	Темперамент және оның түрлері. Аралық бақылау 2	Интроверт. Эктроверт Темпераменттің негізгі 4 типіне сипаттама.	2
12	Психодиагностика.	Сауалнама тәсілінің негізгі мінездемелері және оның түрлері. Медициналық интервью, ұғымы және құрылысы.	2
Барлығы			24

1.8 Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: тақырып бойынша шолу.
- Симуляция: ауызша сұрау, тесттік сұрақтарды, жағдайлық есептерді шешу, манекенмен, муляжбен жұмыс істеу, шағын топтарда жұмыс жасау.

1.9 Бағалау критерийлері:

- Қорытынды баға келесі компоненттерден тұрады (салыстырмалы салмағы): Ағымдағы бақылау 1 (ТК А (дәрістер): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу.
- Ағымдағы бақылау 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.
- Аралық бақылау.
- Қорытынды экзамен: қорытынды тест және билет бойынша дұрыс жауаптары

Бағасы	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест)	Салмағы
ТК 1 (ТК А (дәрістер, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу)	Сыни талдаудағы 3 тапсырма: -бақылау сұрақтары, - тапсырма -тесттер	15%
ТК 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Диспутацияланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	15%

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы			80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы			8 беттің 7 беті

Аралық бақылау АБ-1, АБ-2	Курстық тесттер	15%
Емтиханға жіберу рейтингісі		X 60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер (200 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер	X 40%
Курстық қорытынды бағасы		0-100 балл

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивалент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағатсыз
Бағалау критерилері	Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда		

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомостқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = (ТК (аудиториялық, семинарлар) + ТК Симуляция = РД (жіберу рейтингі) x 60% + баға (x 40%) Емтихан (жеке): Қорытынды емтихан.

Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар):

Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау).

Бағалау критерилері:

Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.

Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.

QONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі -2» кафедрасы		80-11-2024 ()
Жұмыс оқу бағдарламасы		8 беттің 8 беті

Тапсыру мерзімі: Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсы аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9.

1.10 Материалдық-техникалық қамтамасыз ету: ноутбук, мультимедиялық құрылғы.

1.10.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Жаросынов Б.Б., Құдиярова Ғ.М.. «Медициналық психология» - Алматы, 2022
2. Кулимова Л.Т. «Коммуникативтік дағдылар», Қарағанды, 2016
3. . Асимов М.А. «Коммуникативтік дағдылар»: оқулық/Асимов М.А., Нұрмағамбетова С.А., Игнатъев Ю.В. ҚРДСМ СЖ. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. Алматы: Эверо, 2018.
4. Ильин Е.П. Қарым-қатынас жасау және тұлға аралық қарым-қатынас жасау психологиясы. – СПб.:Питер, 2015.

1.10.2. Қосымша әдебиеттер:

- 1.Карвасарский Б.Д. «Клиникалық психология». Ұлттық медициналық кітапхана. СПб, 2016.
- 2.Полянцева О.И. Орта медициналық мекемелерге арналған психология. –Ростов на Дону, Феникс, 2016.
- 3.Психологиялық тестілер энциклопедиясы. М., ТЕРРА-кітап клубы, 2016.
- 4.Петрова Н.Н. Медицина мамандарына арналған психология.- М., АКАДЕМА, 2017.
5. Психология. Оқулық. Жауапты редактор А.А. Крымов.- М., «Прспект», 2019.
- 6.Романова Н.Н., Филипов А.В. Сөздік. Сөйлеу қатынасының мәдениеті: этика, прагматика, психология. - Москва, 2018.